

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 31P/32/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123201356
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Topolčanská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3123201356.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa Š. W., U. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matky, L. D., Š. O. E., F. R. I. XXXX/X, F., právne zastúpenej Mgr. Tomášom Dragulom, advokátom so sídlom Centrum 26/31, Považská Bystrica a otca, C. W., Š. O. E., F. R. I. XXXX/X, F., F. Č. R. F. XXXX, T. E., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci nehody rodičov - nahradenie súhlasu so zápisom maloletého dieťaťa do školy takto

rozhodol:

I. Nariaďuje sa toto neodkladné opatrenie:

„Súd udeľuje za otca dieťaťa C. W. súhlas s prihlásením maloletého dieťaťa Š. W., U. XX.XX.XXXX na povinnú školskú dochádzku na Základnú školu, T. XX, F.Í.“

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka dieťaťa svojím návrhom, doručeným súdu dňa 28.02.2023, žiadala, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by jej dočasne udelil súhlas so zápisom maloletého dieťaťa na Základnú školu „E.“, T. XX, F. (ďalej len „ZŠ T.“) v dňoch 03.04.2023 - 04.04.2023. Matka v návrhu okrem iného uviedla, že návrhom vo veci samej zo dňa 17.01.2023 sa domáha v konaní sp. zn. 31P/6/2023 toho, aby jej súd udelil súhlas s prípravou na budúce povolanie syna, a to na prihlásenie maloletého na ZŠ T.. Matka návrh vo veci samej nepodala skôr, pretože takéto riešenie mala v úmysle využiť až ako poslednú možnosť a mala eminentný záujem sa s otcom dieťaťa dohodnúť. V súčasnosti je možné predpokladať, že v konaní vo veci samej nebude do dňa začatia zápisu rozhodnuté, bolo preto potrebné podať návrh na vydanie neodkladného opatrenia. Otec maloletého nesúhlasí so zápisom maloletého na ZŠ T., pričom jediným dôvodom je to, že by mal pri vyzdvihnutí syna ďaleko. Otec teda neuvádza žiadne relevantné argumenty spočívajúce v objektívnych príčinách, pre ktoré by maloletý nemal uvedenú školu navštevovať a už vôbec neuvádza argumenty týkajúce sa záujmov maloletého, ktoré by mohli byť zápisom na predmetnú školu narušené, ale jediným dôvodom je otcov subjektívny postoj k danej veci. Naopak matka uvádza objektívne dôvody, maloletý má v danej oblasti vytvorené zázemie, v súčasnosti navštevuje materskú školu, ktorá je cca 5 minút pešo od určenej základnej školy, má v danej oblasti kamarátov, ktorí sa chystajú na rovnakú základnú školu, pozná dané prostredie a okolie, v škole sa nachádza aj školský klub, a uvedenú školu by mohol navštevovať v oboch stupňoch. S poukazom na bydlisko maloletého, určená škola je prvá škola, do ktorej sú povinní ho prijať. Zároveň táto základná škola má aj objektívne vysoké hodnotenie, a teda je z pohľadu edukácie syna najvhodnejším riešením. V prípade, ak by matka nebola oprávnená zapísať maloletého na uvedenú školu, uplynul by termín zápisu, nastala by situácia, kedy by maloletý navštevoval inú základnú školu, kde by nikoho nepoznal, čo by nebolo v jeho záujme. Je teda nevyhnutné v danej veci rozhodnúť neodkladným opatrením, keďže matka nedisponuje súhlasom otca a ani rozhodnutím súdu nahradzujúcim súhlas otca.

2. Pre účely rozhodnutia o neodkladnom opatrení sa súd oboznámil s návrhom matky s prílohami, rodným listom maloletého, správou kolízneho opatrovníka zo dňa 13.03.2023 zo šetrenia pomerov, ako aj obsahom opatrovanského spisu sp. zn. 31P/32/2023 a zistil nasledovný skutkový stav:

3. Maloletý Š. má 6 rokov a pochádza z priateľského vzťahu svojich rodičov. Okresný súd Trenčín rozsudkom č. k. 31P/120/2021-40 zo dňa 05.05.2022 schválil dohodu rodičov, na základe ktorej bol maloletý zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch s tým, že matka bude zabezpečovať starostlivosť o maloletého každý párny týždeň v mesiaci a otec každý nepárny týždeň v mesiaci, okrem letných a vianočných prázdnin, kedy si rodičia dohodli špeciálnu úpravu styku so synom. Ďalej sa rodičia dohodli, že maloletého si do doby jeho nástupu do základnej školy budú odovzdávať vždy v pondelok v jeho materskej škole o 07.00 hod a v prípade jeho choroby alebo prázdnin v mieste bydlisk rodičov o 08.00 hod. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 17.05.2022. V súčasnosti pod spisovou značkou prebieha konanie vo veci samej o návrhu matky vo veci nezhody rodičov - udelenia súhlasu namiesto otca so zápisom maloletého dieťaťa do ZŠ T., vo veci je vytyčený termín pojednávania na deň 11.05.2023.

4. Zo správy kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov zo dňa 13.03.2023 mal súd za preukázané, že otec pri pohovore na pôde úradu uviedol, že s návrhom matky na zápis maloletého nesúhlasí. Uviedol, že dôvodom, pre ktorý matka uvedenú školu navrhuje je, že škola je v blízkosti bydliska matky a matka ho tak nebude musieť vozovať do školy. Maloletý by tak v čase, keď bude u otca, musel zavčas vstávať a bude tým unavený v škole. Maloletý by podľa otca takto musel vstávať o 05.30 hod a nebol by vyspatý. Otec so synom sa ráno budú musieť dovieť autobusom do F., potom mestskou dopravou do školy, pričom otec tak nebude stíhať prísť do zamestnania na 07.00 hod. Otec má pevnú pracovnú dobu, ktorú nemá možnosť si upraviť. Naopak matka má pohyblivú pracovnú dobu, do práce môže prísť o 09.00 hod a teda by so synom nemusela cestovať tak skoro. Aktuálne otca so synom do škôlky vozíva starý otec zo strany otca, ktorý nastupuje na dôchodok a už ich nebude môcť vozit'. Otec uviedol, že nie je vlastníkom auta, pričom matka má auto, ktorým by syna mohla aj ďalej dovieť do školy. Otec matke navrhol, aby syna zapísali do školy, ktorá by bola pre oboch na polceste, alebo navrhol Základnú školu v T. E., pričom túto školu by mal syn tiež blízko bydliska. Matka s týmto nesúhlasila a striktnie trvala na škole v Trenčíne. Otec tiež poukázal na to, že maloletý má zázemie aj kamarátov aj v jeho bydlisku, pretože ho majú rodičia v striedavej osobnej starostlivosti. Aj v škole v mieste bydliska otca sú dva stupne a tiež družina. Tiež poukázal na to, že materskú školu vybrala matka s čím on súhlasil, tak teraz by matka mohla súhlasiť s otcovým výberom základnej školy. Syn mal otcovi povedať, že by chcel chodiť do školy v T. E.. Matka ho však má prehovárať, aby chcel ísť do školy v Trenčíne. Matka pri pohovore v jej domácnosti uviedla, že na svojom návrhu naďalej trvá. Poukázala, že pri výbere školy nejde o záujem rodičov, ale o záujem dieťaťa. Maloletý matke uviedol, že chce ísť do ZŠ T.. Matka ďalej poukázala, že keď maloletý pôjde do školy v Trenčíne, kde bude mať kamarátov, tak sa rýchlejšie v škole adaptuje. Uvedená škola má aj dobré hodnotenia. Nesúhlasila s vyjadrením otca, že nesúhlasí s výberom jeho škôl preto, že by syna musela vozovať do školy ďaleko. Naopak uviedla, že každý deň cestuje za prácou do Ilavy a preto bude syna vodievť do školy v skorších ranných hodinách. Otec matke navrhoval základnú školu v E. U. H., kde má byť iba prvý stupeň. Matka základné školy navrhované otcom vníma ako školy, ktoré navštevuje malá komunita ľudí a väčšinou sú v triede deti z okolitých dedín, ktoré sa poznajú a rýchlo sa adaptujú, pričom maloletý, keby tam nikoho nepoznal, by sa adaptoval dlhšiu dobu. Následne bol zrealizovaný pohovor s maloletým, bez prítomnosti matky. Maloletý súhlasil s tým, že rodičia môžu vedieť, čo povedal. Maloletý bezproblémovo komunikoval a pôsobil pokojným a uvoľneným dojmom. Uviedol, že je rád u mamy aj u tatu. U otca má veľa zvieratiek, domá má morské prasa. Maloletý uviedol, že by chcel ísť do školy v Trenčíne, lebo vie od kamarátov, že tam pôjdu tiež a budú v triede spolu. S rodičmi sa o škole rozprával a povedal im, že by chcel ísť na ZŠ T.. Tato mu povedal, že by chcel, aby išiel do školy v E., na čo mu maloletý povedal, že on ale chce ísť určite do Trenčína. Opakované kolízne opatrovníkovi zopakoval, že by chcel ísť do školy v Trenčíne, lebo tam bude mať spolužiakov a kamarátov. U tatu má tiež kamarátov, ale menej, viac ich má v Trenčíne. Záverom správy kolízny opatrovník uvádza, že rodičia sa naďalej nedokážu dohodnúť na výbere školy pre maloletého, každý trvá na svojom návrhu školy. Kolízny opatrovník navrhuje vyhovieť návrhu matky z dôvodu, že maloletý navštevuje materskú školu, ktorá je v blízkosti ZŠ T., ako aj k predpokladu, že jeho súčasní spolužiaci budú tiež pokračovať v spomínanej škole, ďalej vzhľadom na samotné vyjadrenie maloletého, ktorý sa jednoznačne vyjadril, že by chcel navštevovať školu v Trenčíne ako aj z dôvodu trvalého bydliska maloletého, ktoré je v bezprostrednej blízkosti ZŠ T.. Kolízny opatrovník má za to, že pre maloletého

bude adaptácia na základnú školu rýchlejšia a menej stresová v škole, kde je predpoklad, že bude mať širší okruh známych spolužiakov.

5. O predpokladoch pre nariadenie neodkladného opatrenia a jeho dôsledkoch platia ustanovenia § 324 až 328 CSP.

6. Podľa § 324 ods. 1 a 2 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

10. Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

11. Podľa 35 ods. 1 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

12. Podľa § 20 ods. 2 prvej vety zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o doplnení niektorých zákonov zákonný zástupca dieťaťa je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole (ďalej len "zápis").

13. Podľa § 20 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. školského zákona žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode (§ 8 odsek 1 zákona číslo 596/2003 Z. z.) v ktorom má trvalý pobyt (ďalej len "spádová škola"), ak zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú základnú školu. Žiak môže plniť povinnú školskú dochádzku v inej ako spádovej škole, ak ho riaditeľ tejto školy prijme na základné vzdelávanie.

14. Podľa článku 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, ak je potrebné, aby boli bezodkladne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená za predpokladu naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Na nariadenie neodkladného opatrenia je nutné, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa.

16. Neodkladné opatrenie nie je konečné rozhodnutie. Pred začatím konania alebo po jeho začatí môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený a za predpokladu naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Účelom neodkladného opatrenia je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, v ktorej je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla bezodkladná, i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov je podmienená splnením predpokladu naliehavosti požadovanej úpravy. Neodkladné opatrenie neprejudikuje práva a záujmy účastníkov. Na nariadenie neodkladného opatrenia je nutné, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Pre potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov, resp. pomerov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

17. V danej veci je nesporné, že rodičia sa nevedia dohodnúť na základnej škole, v ktorej si ich maloleté dieťa bude plniť povinnú školskú dochádzku. Keďže otázka návštevy základnej školy je vecou podstatnou, súd mal za to, že sú dané podmienky na postup podľa ustanovenia § 35 Zákona o rodine. Vzhľadom na plynutie času a blížiaci sa termín zápisu dieťaťa do 1. ročníka základnej školy, súd vzhliadol v danej veci potrebu okamžitého zásahu prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia. V danej veci mal súd tiež za preukázané, že rodičia nedokážu vzájomne nájsť kompromis v tom, ktorú školu bude ich maloleté dieťa navštevovať. Matka navrhla školu ZŠ T., pričom uviedla, že táto škola je spádovou školou maloletého, nachádza sa v mieste jeho bydliska, do tejto školy pôjdu aj jeho spolužiaci z materskej školy, čo je dôvod, pre ktorý sa maloletý ľahšie dokáže adaptovať na školu. V neposlednom rade sám maloletý sa pri pohovore pred kolíznym opatrovníkom vyjadril, že chce navštevovať základnú školu v Trenčíne. Naopak otec žiadal, aby maloletý začal navštevovať školu v mieste jeho bydliska, prípadne školu, ktorá bude v polovici cesty medzi bydliskami rodičov. Otec argumentoval tým, že nie je vlastníkom motorového vozidla a pokiaľ bude musieť vodiť maloletého do školy v Trenčíne, budú musieť veľmi skoro vstávať, prestupovať a navyše otec nestihne prísť do práce načas. Otec dôvodil aj tým, že matka má auto a môže preto maloletého voziť do školy mimo Trenčín s menšími komplikáciami ako má v tomto smere on. Matka tiež argumentovala tým, že aj ona dochádza za prácou mimo miesta bydliska a tak tiež bude maloletého vodiť do školy skôr. Ďalej mal súd z návrhu matky ako aj z vyjadrenia otca za preukázané, že každý z rodičov sa snaží o to, aby škola, ktorú bude navštevovať maloleté dieťa, bola čo najbližšie k ich bydlisku. Matka pri výbere tejto školy však argumentovala rýchlejšou adaptáciou maloletého na školské vzdelávanie v súvislosti s jeho kamarátmi z materskej školy a tiež dobrými hodnoteniami ňou vybranej školy. Otec argumentoval iba vzdialenosťou jeho bydliska od matkou vybranej školy. Otec pri jeho výbere školy neargumentoval programom konkrétnej školy, či jej hodnotením. Na základe uvedených skutočností, s poukazom na názor kolízneho opatrovníka ako aj želanie samotného maloletého dieťaťa, súd návrhu matky vyhovel a udelil za otca dieťaťa súhlas s prihlásením maloletého dieťaťa na povinnú školskú dochádzku na ZŠ T.. Záverom súd považuje za potrebné uviesť, že rodičia sami uzatvorili rodičovskú dohodu o zverení maloletého dieťaťa do ich striedavej osobnej starostlivosti, pričom pri tomto druhu výkonu starostlivosti ako aj vzhľadom k miestam ich bydlísk, by hlavným záujmom rodičov dieťaťa mala byť ochrana záujmov ich dieťaťa, z ktorého dôvodu by mali byť schopní vzájomných ústupkov a vedeli sa dohodnúť na podstatných veciach týkajúcich sa ich maloletého dieťaťa.

18. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne v jednom vyhotovení (§ 357 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods. CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Toto rozhodnutie je v časti výroku I. vykonateľné jeho doručením (§ 332 ods. 1 CSP).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP).